

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

PLANTEJAMENT

El sistema de recerca i innovació català necessita aconseguir un teixit empresarial sòlid que innovi sistemàticament i s'internacionalitzi, tenint el món com a mercat però també com a espai on estar-hi present (vegeu el capítol 6 del bloc C). Les empreses poden i han d'innovar amb independència del seu sector d'activitat, així es poden trobar empreses altament innovadores en sectors tradicionals i també en el tercer sector (en aquest capítol quan es diu empresa també s'inclou el tercer sector).

Un dels objectius estratègics del PRI és aconseguir una àmplia base d'empreses innovadores i internacionalitzades, capacitades pel canvi i per la creació de valor sostingut. L'increment del nombre d'empreses innovadores ha d'anar acompanyat d'un increment de la seva intensitat innovadora.

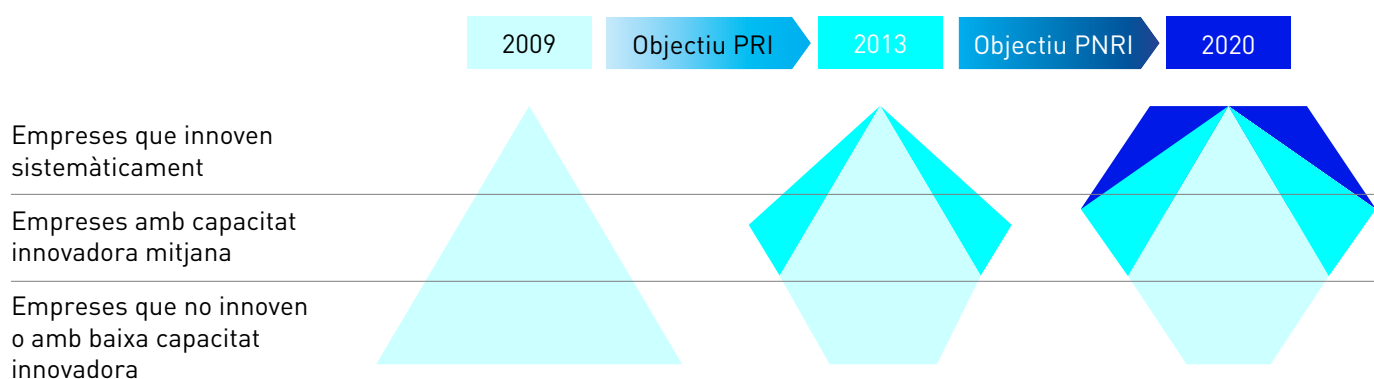
Catalunya necessita un teixit empresarial diversificat amb PIME, NEBT, grans empreses multinacionals catalanes i estrangeres que interaccionin entre elles i globalment. El naixement de noves empreses endògenes intensives en coneixement s'ha de combinar, necessàriament, amb les activitats preexistents de baixa intensitat innovadora amb progressiva propensió a la innovació. També resulta important que les empreses catalanes creixin per abastar mercats globals. Alhora, cal treballar per atraure empreses estrangeres (multinacionals, PIME i start-ups) perquè s'implantin aquí amb activitats intensives en coneixement. Catalunya parteix d'una posició d'alta diversificació en activitat manufacturera i serveis que cal conservar fomentant que en cada sector o àmbit hi hagi els elements de la cadena de valor necessaris o bé la possibilitat d'accedir a aquestes complementarietats establint connexions amb l'exterior. A més cal afavorir que aquesta diversificació esdevingui un actiu associat a la cerca de nínxols de valor entrecreuat entre sectors empresarials diferents, i també amb el sector públic.

A Catalunya, conviuen segments empresarials de diferent nivell competitiu. Un nucli important d'empreses catalanes, per competir, tenen dos reptes: la innovació i la internacionalització. Aquestes empreses, sovint de petita dimensió, han d'aprendre a absorbir, generar i transformar en valor el coneixement dels seus treballadors, proveïdors, competidors, usuaris i consumidors. Necessiten adquirir les competències necessàries no només per repensar la tecnologia que adopten (innovació tecnològica), sinó també per reorientar-se estratègicament, reorganitzar els seus recursos, canviar dissenys, fórmules de distribució i models de relació amb els seus clients (innovació no tecnològica) i, així, sobreviure. En aquest sentit, el Govern fomentarà tant els projectes empresarials d'R+D+I tecnològics com els no tecnològics, per generar nuclis d'innovació d'alta intensitat.

En segon lloc, part del teixit empresarial català ha d'encarar el repte de l'accés als mercats internacionals. Especialment per a les PIME, això pot resultar costós, però esdevé clau per un doble motiu: perquè s'associa a la generació de més retorn, i perquè l'adaptació a nous entorns i mercats comporta increments de capacitat innovadora. De fet, s'ha constatat que innovació i internacionalització són dos elements que es reforcen mútuament.

El Govern vol contribuir significativament a augmentar el nombre d'empreses innovadores i la intensitat d'innovació a partir d'una estratègia de segmentació que té en consideració l'existència d'empreses que no innoven, empreses que ho fan esporàdicament, empreses que ho fan de manera regular amb suport extern i, finalment, empreses que ho fan de manera regular, internament o en cooperació i de manera sistemàtica. Les mesures de suport a l'R+D+I empresarial difereixen en funció de l'estadi d'innovació, així com d'internacionalització, en què es trobin les empreses, i comprenen tots els sectors d'activitat econòmica i tot el territori català. Aquest posicionament necessita una implicació reforçada dels diferents departaments i àrees del Govern.

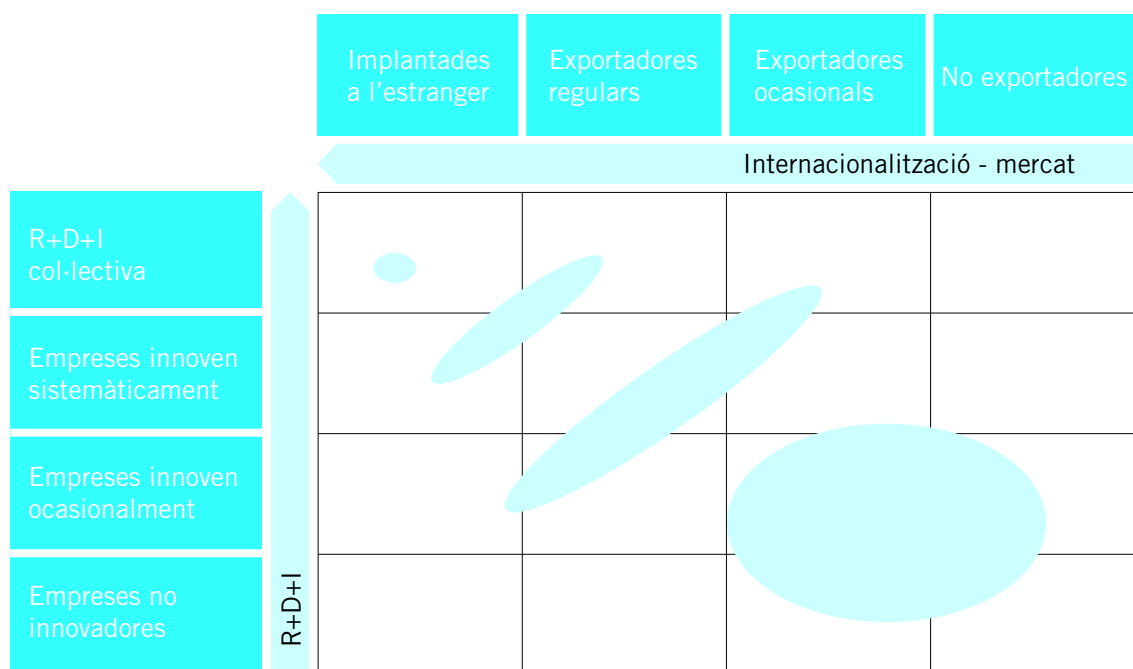
Esquema 8: Horitzó 2013 i 2020 en relació amb la innovació empresarial

Elaboració pròpia

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

Esquema 9: Caracterització empresarial segons els eixos «innovació» i «internacionalització»

ACC10

Però per gestionar el coneixement i per innovar també són rellevants els entorns facilitadors: la disponibilitat de talent (*vegeu el capítol 1 del bloc C*); oferta tecnològica d'excel·lència; infraestructures; proveïdors de serveis intensius en coneixement adequats a costos raonables, i agents de la recerca propers a les necessitats de les empreses.

En aquest context, els intermediaris d'innovació són un factor essencial de l'entorn, i una de les claus de l'acció del Govern de la Generalitat per al foment de l'R+D+I empresarial. En el període 2010-2013 es pretén l'establiment de TECNIO, marca de la xarxa tecnològica publicoprivada de Catalunya que ha d'abastar les necessitats del sistema empresarial català mitjançant fórmules d'articulació d'agents i que, alhora, ha d'orientar-se estratègicament. En aquest context, el Govern impulsarà els centres tecnològics, que hauran de convergir d'acord amb un model equivalent als dels centres de recerca de la Generalitat: respondre a reptes de país, excel·lència de referència internacional, contractes programa i participació pública majoritària o determinant. S'impulsarà la relació dels centres de suport a la innovació tecnològica amb els centres tecnològics.

Fent encara referència a les condicions d'entorn, també resulta clau l'accés a recursos econòmics i financers en les condicions que permeti a les empreses absorbir el risc

inherent als projectes d'R+D+I. Els instruments financers per a l'R+D+I són una altra de les claus de les polítiques públiques impulsades en aquest PRI.

Amb la cooperació d'altres agents socioeconòmics i agents del coneixement, el Govern català ha de fer valer la seva proximitat a la realitat empresarial catalana per desenvolupar iniciatives efectives que proporcionin condicions d'innovació i internacionalització empresarial que complementin les polítiques de l'Estat i la UE. El Govern també desenvoluparà polítiques adreçades a cobrir mancances no cobertes per la iniciativa privada empresarial, adoptant sinergies que incrementin l'eficiència i l'eficàcia dels recursos públics (*vegeu el capítol 10 del bloc C*).

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

POLÍTIQUES

El desplegament d'aquest objectiu estratègic s'organitza en tres polítiques, la primera de les quals conté una línia d'actuació, la segona tres i la tercera dos.

POLÍTICA 3.1: Competències empresarials.

- Línia d'actuació 3.1.1: Capacitació empresarial per a la innovació i la internacionalització.

POLÍTICA 3.2: Innovació i diferenciació.

- Línia d'actuació 3.2.1: Foment dels intermediaris d'innovació i dels serveis intensius en coneixement.
- Línia d'actuació 3.2.2: Impuls de l'R+D+I empresarial tecnològica i no tecnològica.
- Línia d'actuació 3.2.3: Accés i adaptació a nous mercats.

POLÍTICA 3.3: Noves empreses intensives en R+D+I.

- Línia d'actuació 3.3.1: Creació i enlairament d'empreses i activitats intensives en coneixement i innovació.
- Línia d'actuació 3.3.2: Atracció i retenció d'activitats empresarials intensives en R+D+I.

POLÍTICA 3.1: COMPETÈNCIES EMPRESARIALS

MOTIVACIÓ:

- La capacitat de les empreses per gestionar de manera sistemàtica i eficaç les idees, el coneixement i la innovació és fonamental per generar nous productes, serveis o processos pels usuaris i els consumidors.
- Força empreses fallen significativament en la gestió sistemàtica del coneixement i de la innovació, i consegüentment perden competitivitat i es veuen desplaçades del mercat.
- Especialment les PIME tenen molt de camí a recórrer per explotar les potencialitats que ofereixen les TIC, els coneixements que tenen els usuaris i els consumidors o l'expertesa dels intermediaris d'R+D+I.

OBJECTIUS:

L'objectiu de la política 3.1 és contribuir a millorar les competències internes i externes que les empreses necessiten per innovar i per internacionalitzar-se.

Per al període 2010-2013, més específicament, es pretén:

- Contribuir en el període 2010-2013 a la materialització de 12.000 projectes de competitivitat empresarial.

DESTINATARIS:

- Agents públics de la recerca.
- Empreses.
- Específicament, empreses de serveis i empreses manufactureres que introdueixin els serveis com una estratègia de diferenciació.

POLÍTICA 3.2: INNOVACIÓ I DIFERENCIACIÓ

MOTIVACIÓ:

- El ritme de creació de noves iniciatives empresarials intensives en coneixement, creativitat i innovació i el grau en què aquestes es mantenen i creixen en el mercat és un element clau per tenir un sistema d'R+D+I dinàmic i fort, i un sistema productiu competitiu.
- Les polítiques de suport a la innovació tecnològica empresarial basades en subsidis o crèdits estan a bastament assumides com a estratègies per contrarestar la dificultat d'accés a capital o bé per reduir la incertesa de retorn que suposa la inversió en R+D+I.
- Normalment se sol menystenir la innovació no tecnològica respecte a la tecnològica, quan estan estretament interrelacionades. De fet, la primera sol plantejar reptes tecnològics i la segona genera necessitats de canvi organitzacional. És important concebre polítiques que les combinin.
- La innovació en els serveis tradicionalment ha estat una qüestió tractada per les polítiques públiques de Catalunya i, en general, d'Europa, però més recentment països com el Japó, Alemanya, Finlàndia, Austràlia, els Països Baixos o Noruega han introduït polítiques específiques per fomentar l'R+D i la innovació tecnològica en serveis.

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

- ▶ Catalunya «amaga» una capacitat innovadora molt rellevant que, a més d'aflorar, cal potenciar: la relació amb la innovació no tecnològica.
- ▶ Actualment la capacitat innovadora i la competitivitat de les empreses, els territoris i els sectors està fortament vinculada a l'existència d'un conjunt d'empreses i organitzacions externes que proveeixen serveis intensius en coneixement (també anomenats KIS).
- ▶ Catalunya és una de les primeres regions europees en nombre de treballadors en serveis intensius en coneixement, concentrats majoritàriament en l'àrea metropolitana de Barcelona.
- ▶ El sector de serveis intensius en coneixement actualment és un dels de més projecció a Europa i Catalunya.
- ▶ Força empreses catalanes donen poca importància o desconeixen l'emprenedoria corporativa i els avantatges que pot implicar sobre els resultats empresarials.
- ▶ Malgrat que el ritme de creació d'spin-off sorgides de l'entorn universitari, a Catalunya el nombre de noves empreses intensives en coneixement que sorgeixen dels àmbits econòmics tradicionals i emergents encara és relativament baix.
- ▶ L'atracció d'inversions estrangeres en activitats intensives en coneixement (RDI-based FDI) ha estat sempre un element estratègic dels sistemes d'R+D+I i, alhora, un indicador de bona salut per a aquells països i regions que tenen més capacitat atractiva.
- ▶ No s'ha de descartar el potencial d'atracció de noves empreses intensives en coneixement i innovació (start-up) que puguin trobar a Catalunya localitzacions estratègiques per raó d'oportunitat o context científic i tecnològic.

OBJECTIUS:

L'objectiu de la política 3.2 és contribuir a afavorir la diferenciació a partir d'una innovació d'ampli abast orientada a la demanda.

Per al període 2010-2013, més específicament, es pretén:

- ▶ Implementar una xarxa d'intermediaris de suport a la innovació empresarial que, alineada i coordinada amb els agents de la recerca, permeti cobrir el 2013 les necessitats dels diferents sectors.
- ▶ Contribuir al creixement del nombre d'empreses innovadores i el volum d'innovació que realitzen: incrementar un 15 % el nombre d'empreses innovadores.

DESTINATARIS:

- ▶ Empreses.
- ▶ Intermediaris d'innovació.
- ▶ Agents públics de la recerca i la transferència.
- ▶ Empreses de serveis intensius en coneixement i professionals.

POLÍTICA 3.3: NOVES EMPRESES INTENSIVES EN R+D+I

MOTIVACIÓ:

- ▶ A Catalunya, les iniciatives emprenedores topen amb diferents falles de mercat i de marc d'estímul i d'incentius en els agents públics de recerca.

OBJECTIUS:

L'objectiu de la política 3.3 és contribuir a impulsar el desenvolupament de noves activitats empresarials amb un alt component de recerca i innovació.

Per al període 2010-2013, més específicament, es pretén:

- ▶ Crear 750 empreses de base tecnològica.
- ▶ Aconseguir generar 150 inversions d'alt valor afegit a Catalunya.

DESTINATARIS:

- ▶ Emprenedors.
- ▶ Empreses.
- ▶ Empreses estrangeres.
- ▶ Agents públics de l'R+D+I.

ACTUACIONS

3.1.1 CAPACITACIÓ EMPRESARIAL PER A LA INNOVACIÓ I LA INTERNACIONALITZACIÓ

1. Reforçar significativament les iniciatives encaminades a la millora de l'estratègia i de gestió mitjançant serveis de suport a l'empresa, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC1Ó, i d'altres departaments sectorials. S'oferiran: a) serveis d'informació; b) serveis

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

d'orientació multicanal i presencial; c) orientació a empreses en fases inicials d'internacionalització i innovació; d) difusió de coneixement i formació especialitzada per a una millor capacitat empresarial per a la presa de decisions; e) beques per fomentar el talent i la vocació internacional i f) espais de networking per a la facilitació de la cooperació interempresarial, com ara InterACC1Ó (espai obert a l'intercanvi de coneixement).

2. Reforçar els instruments de suport a la reflexió estratègica empresarial mitjançant la nova actuació 360° Competitivitat, que es duu a terme en part de manera col·lectiva i en part de manera individual, i que permet compaginar les sinergies del treball i el networking grupal amb l'actuació específica individual de millora en la gestió, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC1Ó. Actualment en fase pilot, aquesta actuació s'estendrà a tot el territori mitjançant els acords que siguin oportuns.

3. Renovar el pla PIMESTIC 2007-2010 per impulsar la difusió, la sensibilització, l'assessorament i l'orientació en l'ús de les TIC a les empreses, emfatitzant la generació de valor que es produeix mitjançant noves interaccions amb i entre usuaris, proveïdors, etc., a través de comunitats obertes de cocreació i coinnovació (vegeu el capítol 6 del bloc C del PRI) suportades mitjançant les TIC, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC1Ó, i el DR de Societat de la Informació.

3.2.1 FOMENT DELS INTERMEDIARIS D'INNOVACIÓ I DELS SERVEIS INTENSUS EN CONEIXEMENT

4. Alinear l'oferta tecnològica existent sota la marca TECNIO, tot consolidant i potenciant el model de transferència tecnològica de Catalunya i afavorint un mercat tecnològic català que aportï competitivitat a les empreses, a càrrec del DR en Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC1Ó.

5. Impulsar el reforçament dels centres tecnològics (CT) i el desenvolupament d'activitats de més valor afegit sota un model de finançament per objectius, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC1Ó. Els centres tecnològics (CT) es focalitzen als mercats locals i solen tenir un origen i una vocació territorial i sectorial. El seu objectiu és el foment de les economies externes de caràcter tecnològic, pròpies dels districtes industrials i els sistemes productius locals. D'aquesta manera, es desenvolupen els factors propis de producció de les activitats industrials ubicades en un territori específic i, en particular, el desenvolupament tecnològic i la innovació de les petites i mitjanes empreses.

6. Crear una aliança de centres tecnològics avançats (CTA), a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC1Ó. Hi ha centres tecnològics que han superat uns llindars de massa crítica i gestió de grans projectes, que es troben en fases d'expansió internacional, i disposen de capacitats d'elevat el seu nivell d'aspiracions per afrontar els grans reptes de país. La seva especificitat requereix la creació de la categoria CTA. Potenciant el creixement i l'augment de les capacitats dels CTA es pretén elevar el nivell d'R+D i de transferència de tecnologia dels centres existents, amb l'objectiu de disposar de centres tecnològics d'excel·lència, situats a la frontera del coneixement aplicat i capaços de competir en el mercat global. Per aconseguir-ho, s'impulsarà, en l'àmbit de la governança, el desenvolupament d'una aliança entre CTA que impulsi la seva capacitat d'actuació i la seva massa crítica.

7. Impulsar els centres de suport a la innovació tecnològica, formats per grups de recerca universitaris amb vocació i experiència en transferència tecnològica, amb l'objectiu de facilitar la transferència directa a les empreses dels coneixements generats a les universitats catalanes, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC1Ó.

8. Contribuir al desplegament d'altres agents tecnològics, com ara instituts de recerca, instituts hospitalaris, i parcs científics i tecnològics que impulsin actuacions de transferència tecnològica en les seves diferents modalitats (projectes col·laboratius, explotació de la propietat industrial i creació d'empreses de base tecnològica), que constitueixen nodes clau del sistema de ciència-tecnologia-empresa i que s'han d'incorporar a les polítiques d'innovació regionals com a agents del sistema, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC1Ó.

9. Potenciar les actuacions dels intermediaris de TECNIO mitjançant: a) suport a projectes d'R+D+I que es realitzin conjuntament entre empreses i centres TECNIO; b) impuls de la connexió dels centres TECNIO dintre el mercat tecnològic (catàleg d'oferta tecnològica, participació a fires, espai d'innovació, etc.); c) foment de la col·laboració dels centres TECNIO en els diferents focus de recerca i innovació; d) suport en el procés de visualització tant nacional com internacional dels seus membres (Jornada de Xarxa, trobades de networking, actuacions des dels centres de promoció de negocis); e) suport a la participació d'aquests agents a programes europeus i a aliances internacionals; f) foment d'acords i aliances entre els centres CERCA i TECNIO per tal de potenciar la col·laboració en projectes d'R+D+I.

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

10. Impulsar l'oferta d'intermediaris d'innovació no tecnològica amb una estratègia pròpia, alineada amb les necessitats dels sectors empresarials i els focus de recerca i innovació fixats pel Govern. Els àmbits que cal integrar són la innovació organitzacional, la innovació màrqueting-construcció de marca, el disseny i la innovació de serveis, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC10.

11. Desenvolupar una actuació integrada per analitzar, millorar i incentivar l'accessibilitat de les empreses (especialment PIME) als intermediaris d'R+D+I i a les empreses de serveis intensius en coneixement, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials. Aquesta actuació preveurà: a) acords amb els agents socioeconòmics per alinear, en tot el territori, les iniciatives i les estratègies per facilitar a les empreses l'accés a instruments de suport a la innovació; b) incentius a les empreses per adquirir serveis especialitzats intensius en coneixement directament o indirectament (*a través de projectes: vegeu «Línia d'actuació 3.2.2»*) i c) foment de la ubicació d'empreses de serveis intensius en coneixement en entorns de creativitat i d'innovació i en PCT.

12. Promoure la creació d'un organisme per a la valoració i la comercialització dels resultats de la recerca, el 2010, a càrrec del DR de Recerca i Innovació. Aquesta unitat, a més de valorar els resultats de la recerca, actuarà com a receptor de necessitats, que vehicularà cap al sistema, i fomentarà la internacionalització. Dissenyat sobre experiències internacionalment contrastades, serà complementari i actuarà sinèrgicament amb les unitats de transferència i valoració dels agents públics de recerca.

13. Promoure, per part del Govern, que les activitats de transferència de coneixement que les empreses subcontractin als agents de recerca públics tinguin desgravacions i avantatges fiscals addicionals a les existents.

3.2.2. IMPULS DE L'R+D+I EMPRESARIAL TECNOLÒGICA I NO TECNOLÒGICA.

14. Reforçar el suport a la innovació no tecnològica, posant especial èmfasi en aquelles activitats de suport a la implementació de canvis en la gestió empresarial, principalment a les PIME, a través del programa 360º Competitivitat (*vegeu «Línia d'actuació 3.1.1»*), que representa una eina de suport a la reflexió estratègica empresarial que incorpora suport a la millora i la innovació en la gestió de les empreses, a càrrec del DR de Recerca i Innovació i el DR d'Indústria, a través d'ACC10.

15. Reforçar el suport a la innovació no tecnològica, oferint suport a projectes vinculats a noves oportunitats de negoci que impliquin un canvi estratègic o estructural de les empreses, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC10, d'altres departaments sectorials, i dels ens responsables de prospectiva a altres departaments. Es potenciaran, en aquest programa, projectes de diferenciació competitiva de les empreses, a partir d'utilitzar la seva expertesa tecnològica i empresarial en nous àmbits que constitueixin, en el futur, el seu nucli de negoci. Aquesta nova activitat pot representar l'adquisició d'una nova base tecnològica, la creació d'una nova gamma de productes d'alt valor afegit i l'accés a mercats d'altres sectors d'activitat no previstos fins al moment.

16. Oferir suport a projectes d'innovació empresarial que comportin la introducció d'un nou producte, un nou procés, un nou mètode de comercialització o un nou mètode organitzatiu que aportin avantatges competitius a l'empresa, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC10, i d'altres departaments sectorials. Entre aquests darrers es posarà èmfasi en aquells projectes que sistematitzin els processos de recerca i innovació de les empreses.

17. Contribuir, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i dels altres departaments sectorials, a través d'ACC10, al desenvolupament de projectes tractors d'R+D+I, de forma alineada amb els focus del PRI mitjançant: a) l'aplicació d'una estratègia d'atenció personalitzada a les empreses potencialment tractores de projectes individuals o col·lectius d'R+D+I d'alt impacte sobre el seu entorn. El 2013 aquesta actuació s'haurà estès a un centenar d'empreses; b) el suport a nuclis d'innovació tecnològica, mitjançant l'impuls de consorcis de recerca industrial de frontera, fomentant la cooperació entre empreses, centres tecnològics, centres de recerca i universitats; c) el suport a la participació d'empreses catalanes en programes estatals i europeus, fomentant la cooperació amb empreses d'altres regions i països. Es dirigiran esforços, especialment, a incrementar la participació catalana en el 7è Programa marc, per aconseguir triplicar (respecte al 4t Programa marc) les empreses catalanes que se'n beneficiïn.

18. Potenciar els fons de finançament preferents, el capital risc i dels *business angels* que puguin donar suport als projectes d'R+D+I empresarials per contribuir al desenvolupament de projectes tractors d'R+D+I, a càrrec del DR d'Economia i Finances, del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i els altres departaments sectorials, a través d'ACC10.

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

19. Vetllar per l'apropament de l'oferta d'intermediaris (vegeu «Línia d'actuació 3.2.1») a les empreses a través d'actuacions de difusió i networking, que acostin l'oferta tecnològica existent a les empreses (Fòrum TECNIO, brokerage events, espais interACC1Ó), a càrrec del DR de Recerca i Innovació, el DR d'Indústria i dels altres departaments sectorials a través d'ACC1Ó.

20. Desplegar una actuació de foment de projectes per a la innovació en el comerç, que integrarà la innovació tecnològica i no tecnològica, el 2010, a càrrec del DR de Comerç.

21. Potenciar l'ús dels living labs en els focus d'R+D+I del PRI com a instruments rellevants de l'estratègia d'innovació centrada en l'usuari, a càrrec del DR de Societat de la Informació, el DR de Recerca i Innovació i els DR sectorials corresponents en cada cas.

22. Actuació singular: «Catalunya Disseny». Descrita al final del capítol.

3.2.3 ACCÉS I ADAPTACIÓ A NOUS MERCATS

23. Promoure la internacionalització de l'empresa catalana mitjançant : a) suport a les empreses per iniciar els seus processos d'internacionalització a través dels programes de promoció internacional; b) consolidació internacional a través de línies com l'IDE (programa d'ACC1Ó d'ajut a la internacionalització: creació i/o adquisició de societats a l'exterior) i l'assessorament; c) nou servei d'ajut a la priorització de la presència internacional de l'empresa, amb identificació de mercats estratègics; d) línies de finançament a la internacionalització; e) anàlisi d'oportunitats en països en vies de desenvolupament, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria i d'altres departaments sectorials, a través d'ACC1Ó.

24. Potenciar la xarxa exterior d'ACC1Ó per facilitar la sortida exterior de les empreses tecnològiques i la trobada de la xarxa amb les empreses innovadores a través del mercat de centres de promoció de negocis i els diferents mecanismes disponibles.

25. Incentivar la presència catalana a la compra pública internacional a través del programa de contractació pública internacional del DR de Recerca i Innovació / Indústria a càrrec d'ACC1Ó.

26. Impulsar la transferència tecnològica internacional, oferint línies específiques de suport a la presència de la tecnologia catalana als mercats internacionals a través

d'EEN, programes ERA-NET, missions tecnològiques, etc., a càrrec del DR de Recerca i Innovació juntament amb el DR d'Indústria, a través d'ACC1Ó.

3.3.1 CREACIÓ I ENLAIRAMENT D'EMPRESES I ACTIVITATS INTENSIVES EN CONEIXEMENT I INNOVACIÓ

27. Reforçar la creació de NEBT mitjançant assessoraments en elaboració de plans de negoci, així com el suport a EBT existents mitjançant assessoraments en elaboració de plans de viabilitat de negoci, a càrrec del DR de Recerca i Innovació / Indústria, a través d'ACC1Ó, i d'altres departaments sectorials.

28. Reforçar el suport a NEBT mitjançant ofertes financeres que cobreixin les necessitats que té una NEBT en els diferents estadis del seu projecte empresarial, complementant l'oferta pública i privada existent, a càrrec del DR d'Economia i Finances, del DR de Recerca i Innovació, juntament amb el DR d'Indústria, a través d'ACC1Ó. En aquest sentit, es tindrà en compte tant l'oferta de suport públic estatal com europeu per complementar les línies existents.

29. Reforçar el suport a la internacionalització de NEBT a través d'assessorament als emprenedors, a càrrec del DR de Recerca i Innovació, juntament amb el DR d'Indústria, a través d'ACC1Ó.

30. Potenciar els diferents esdeveniments de trobada d'inversió i d'innovació perquè esdevinguin punts de referència internacional de trobada entre inversors nacionals i internacionals i emprenedors; a càrrec del DR d'Economia i Finances i del DR de Recerca i Innovació, i el DR d'Indústria.

3.3.2 ATRACCIÓ I RETENCIÓ D'ACTIVITATS EMPRESARIALS INTENSIVES EN R+D+I

31. Dissenyar i implementar una política activa d'atracció d'activitats intensives en R+D+I alineada amb els reptes del país, que tingui capacitat d'arrossegament de projectes, a càrrec del DR de Recerca i Innovació i el DR d'Indústria, a través d'ACC1Ó. En aquest sentit, es potenciaran els serveis d'Invest in Catalonia: a) orientació per a empreses estrangeres que es plantegen la implantació o millora del seu posicionament a Catalunya; b) assistència tècnica i acompanyament personalitzat a empreses en el procés

3. EMPRESES QUE INNOVEN SISTEMÀTICAMENT I QUE S'INTERNACIONALITZEN

d'implantació i localització empresarial a Catalunya.

32. Mantenir actualitzat el mapa de localització preferent d'alt impacte de Catalunya i fer-ne promoció internacional, a càrrec d'ACC1Ó, juntament amb els altres DR de la Generalitat.

33. Potenciar la xarxa exterior d'ACC1Ó perquè dins de les seves línies d'actuació inclogui l'anàlisi proactiva de projectes potencials d'inversió empresarial estrangera.

Actuació singular: «Catalunya Disseny»

Contribuir a desenvolupar una estratègia a llarg termini per fer del disseny un element clau de la política d'R+D+I de Catalunya, que contribueixi a encarar reptes importants (ecoinnovació; accessibilitat/envel·liment; entreteniment, etc.) mitjançant el foment de processos, productes i serveis innovadors, generats des de la demanda i la necessitat dels consumidors, els usuaris i els ciutadans.

Existeix una correlació estreta entre el rànquing dels països més competitius i el rànquing d'un disseny entès de manera estricta, més enllà de criteris estètics. Des d'aquesta visió àmplia, el disseny és una activitat multidisciplinària i amb funcionalitats transversals que impacta en gairebé tots els productes i serveis i, en conseqüència, sobre els sectors d'activitat privats i públics. Des del punt de vista socioeconòmic, el disseny esdevé un element estratègic i un aspecte essencial de la política d'innovació.

Catalunya té grans potencialitats pel que fa al disseny, les quals esdevenen oportunitats que albiren que aquest disseny esdevingui un dels elements de l'estratègia d'R+D+I del país amb més impacte.

En el termini 2011, la fita de l'actuació és el foment d'una comunitat de coneixement i innovació sobre disseny que sigui transversal a diferents focus d'R+D+I del PRI.

Entre el 2012 i el 2013 s'elaborarà una estratègia catalana per al disseny que prevegi, com en els països punters: a) iniciatives per incrementar l'ús del disseny a les empreses i perquè aquest sector creixi; b) objectius d'increment de les exportacions i d'increment de l'atracció d'activitats internacionals a Catalunya, i c) iniciatives de foment de la formació i recerca en disseny.

4. SECTOR PÚBLIC INNOVADOR

PLANTEJAMENT

Un dels objectius estratègics del PRI 2010-2013 és contribuir al fet que la innovació en el sector públic esdevingui motor específic de progrés. Dit d'una altra manera, aquest PRI aposta decididament perquè la capacitat innovadora de l'acció pública esdevingui un element estratègic del desenvolupament socioeconòmic de Catalunya, tal com es va acordar en el PNRI.

Com en la majoria dels països europeus, a Catalunya el sector públic té un abast i un impacte molt rellevant sobre l'economia. Molts dels reptes de futur de la societat estan estretament vinculats a l'acció pública: l'educació, la salut, la mobilitat, la seguretat i un llarg etcètera.

El Govern té una responsabilitat directa en aquest terreny no només perquè és el principal prestador d'aquests serveis i, per tant, beneficiari del coneixement i la innovació que en resulti, sinó també perquè ni des de la UE ni des de l'Estat s'han promogut línies de finançament generalistes de foment de l'R+D+I del sector públic.

De fet, la potencialitat de l'acció pública com a agent innovador amb capacitat de transformació de la societat i de l'economia ha estat escassament reconeguda. Tradicionalment, aquest àmbit d'R+D+I ha tingut una escassa presència en les polítiques públiques i en plans de recerca i innovació d'arreu, i aquesta evidència reforça la necessitat que sigui la mateixa Generalitat qui impulsi aquest tipus de programes.

El marc d'actuació del quart objectiu estratègic d'aquest PRI es configura per una visió que determina que el Govern de la Generalitat de Catalunya juga tres rols en relació amb l'R+D+I al sector públic:

- ▶ R+D+I en els departaments i els organismes del Govern: per al desenvolupament de les seves activitats ordinàries, l'Administració de la Generalitat de Catalunya gestiona una gran quantitat de coneixement intern i extern. Els departaments de la Generalitat, i els seus organismes adscrits i agències, necessiten emprar el millor coneixement, així com l'expertesa i l'assessorament independent que sigui necessari, per fonamentar la seva acció. En aquest sentit, es constata la necessitat de dissenyar polítiques que promoguin la utilització de coneixement rellevant i de tècniques rigoroses que conduixin a desenvolupar i a mantenir evidències a partir de les quals aplicar opcions polítiques. Alguns governs europeus, com ara l'anglès, gestionen l'R+D+I de manera sistemàtica, integrant el coneixement intern (procedent dels diversos departaments i àrees interdisciplinàries) i l'extern.
- ▶ R+D+I en els serveis públics, per millorar-ne la prestació: les administracions públiques, com qualsevol altra organització, han de practicar la innovació oberta per guanyar eficiència i eficàcia en els serveis que presten. No hi ha dubte que en aquest sentit és positiva la integració de l'expertesa dels ciutadans (usuaris dels serveis) en el seu disseny. El concepte d'«innovació social» fa referència als nous productes, serveis i processos estimulats per necessitats i reptes socials, no necessàriament generats des de la iniciativa pública, sinó també des de la iniciativa privada, la publicoprivada o des del tercer sector. S'estima a Europa que aquesta innovació social esdevindrà un important tractor de l'economia, i que l'emprenedoria social tendeix a configurar-se com a sector de primera magnitud.
- ▶ Promoció de l'R+D+I a través de la compra pública i de la capacitat regulatòria del Govern: la capacitat de generar compra pública de productes, serveis i serviproductes (productes que porten associat un servei de valor afegit) innovadors, té un impacte demostrat sobre la base científicotecnològica, i també sobre l'economia. En aquest camp, cal remarcar el paper de la compra precompetitiva, en la qual l'Administració llicita unes especificacions de producte o servei que no existeixen al mercat perquè les empreses generin noves solucions. El desenvolupament sistemàtic de les potencialitats de la compra pública com a motor d'R+D+I sol associar-se a tres condicionants: el primer és la disponibilitat d'una base normativa suficient que doni suport a la compra pública innovadora. El segon condicionant és la disponibilitat a l'Administració de base de coneixement científic i tecnològic suficient com per interactuar eficientment en tot el procés de compra i postcompra (disseny d'especificacions, anàlisi d'impacte del resultat, retroalimentació d'aprenentatges). En tercer lloc, és imprescindible tenir els mecanismes operatius ben preparats per poder assumir canvis de tipus procedimental.